

Bufetat

FORELDREOPPFØLGING ETTER OMSORSGOVERTAGELSE – Om familievernkontorenes tilbud og pilotprosjektet standardisert forløp

Sofie Normann, Bodø familievernkontor

Barne-, ungdoms- og familietaten

Familievernets arbeidsoppgaver

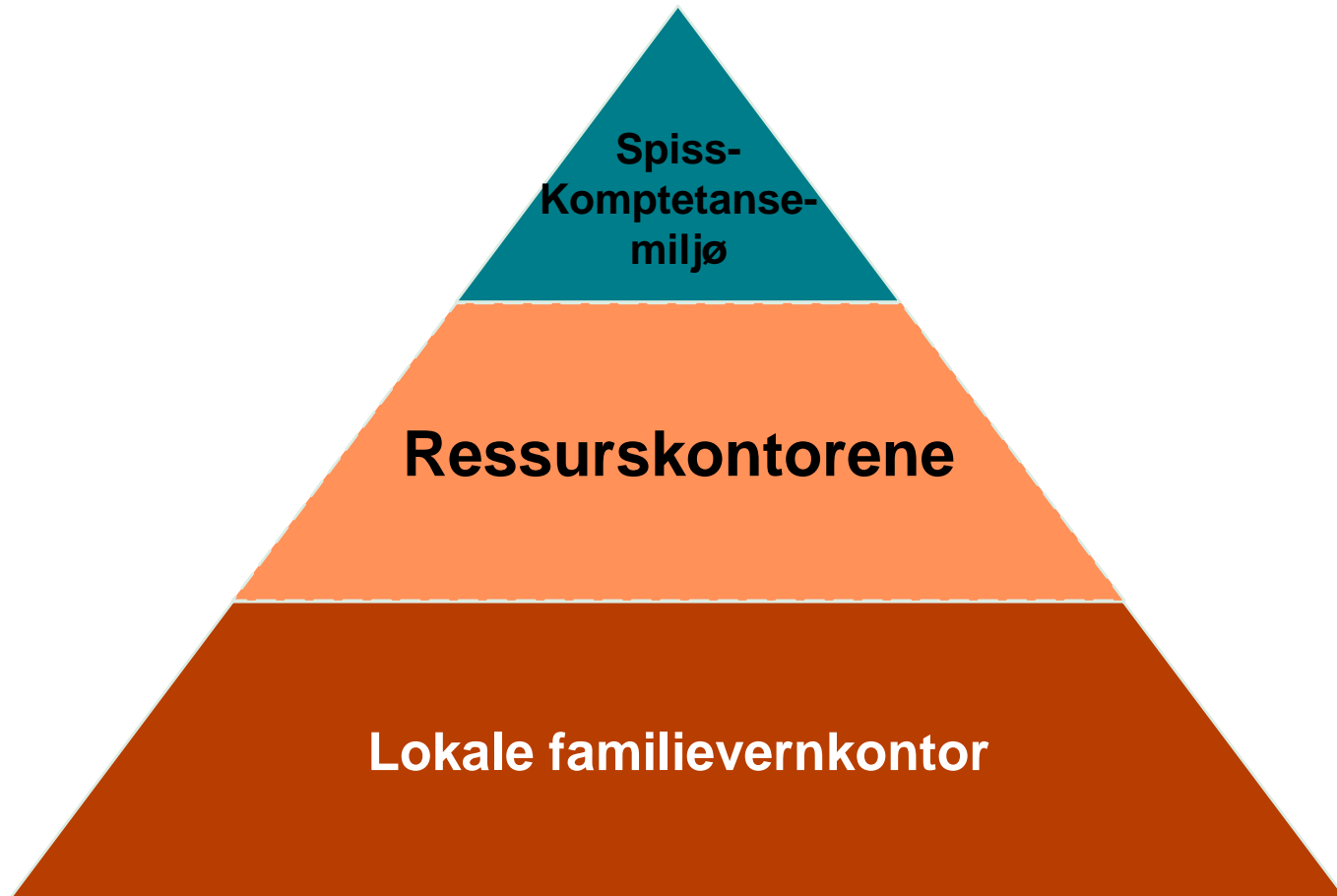
(Lov om familievernkontor)

Familievernet er en spesialtjeneste som har familierelaterte problemer som sitt fagfelt. Familievernkontorene skal gi et tilbud om behandling og rådgivning der det foreligger vansker, konflikter eller kriser i familien.

Ulike arbeidsoppgaver

- Parterapi/familieterapi/individualterapi
- Meklinger (obligatorisk oppmøte)
 - ved samlivsbrudd
 - Ved foreldretvisterTema: ,Hvor skal barnet bo, foreldreansvar, samvær
- Foreldresamarbeid (frivillig oppmøte)
- Gruppetilbud/kurs
 - Samlivskurs, «Fortsatt foreldre», minikurs om foreldrekonflikters konsekvenser for barn, Sinnemestringskurs

Bufetats kompetansemodell

Grunnlaget

Lov om barneverntjenester § 4-16

Oppdrag 2015 fra BLD:

Foreldre som har mistet omsorgen for sine barn skal få bedre oppfølging av familievernet. Tilbudet skal gjøres bedre kjent i den kommunale barneverntjenesten.

BAKGRUNN FAMILIEVERNETS OPPDRAG

1. Imøtekomme foreldrenes behov for hjelp og støtte i en vanskelig livssituasjon etter omsorgsovertagelsen
2. Bidra til en best mulig situasjon for barnet som er plassert, gjennom foreldreoppfølging
3. Være et tilbud i en annen tjeneste enn barnevernet, der det kan være lettere for foreldrene å be om hjelp

FAMILIEVERNETS MANDAT

- Hjelpere foreldre med å bearbeide følelser og krisereaksjoner
 - Hjelpere foreldre å mestre hverdagen etter omsorgsovertagelsen
 - Hjelpere foreldrene å tilpasse seg en ny foreldrerolle som samværsforeldre
-
- Tilbudet er frivillig
 - Tilbudet skal være basert på foreldrenes egne ønsker og behov for hjelp

MÅLSETNING OM STYRKET INNSATS

- Tilbudet i familievernet må ikke forveksles med barnevernets arbeid med foreldreveiledning som hjelpetiltak, tilbakeføringsarbeid eller vurderinger av økt samvær
- Tilbudet ved familievernkontorene må forstås som et supplement til barnevernets oppfølgingsplikt
- Foreldre som ønsker hjelp til å få barna tilbake eller økt samvær, vil ha nytte av oppfølging i begge instanser

FAMILIEVERNKONTEKSTEN

- Frivillig tilbud på lavterskelnivå
- Kjennetegn ved det norske familieterapifeltet
 - Dialogbasert og samarbeidsorientert tilnærming
 - Terapeuter som etterstreber en «ikke-vitende»- posisjon
 - Brukernes behov styrer retningen på oppfølgingen
- FVK kan tilby god hjelp til foreldre fratatt omsorgen
 - Bearbeiding av følelser
 - Myndiggjøring
 - Få verdigheten tilbake
 - Settes i stand til å ta bedre styring i eget liv

(Syrstad, 2019)

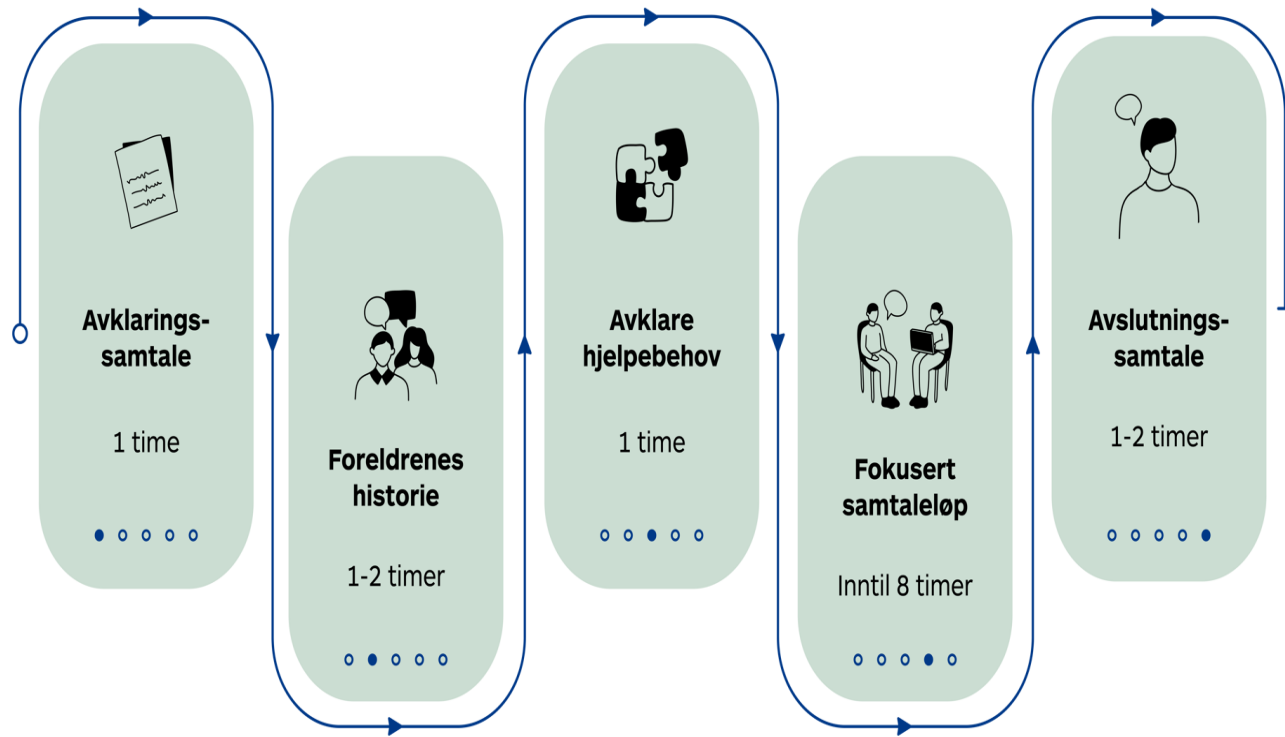
KARTLEGGING AV ERFARINGSKUNNSKAP

- Fokusgruppeintervju i alle regioner i 2018
- Tils. 20 terapeuter deltok i dybdeintervju
- Fokus i intervjuene:
 1. Hva trenger foreldrene hjelp til ved FVK?
 2. Hva trenger terapeutene av støtte og oppfølging for å gjøre en god jobb?

FUNN FRA EVALUERINGSPROSJEKTET «Det gjør livet litt lettere» - om gruppetilbud

- Alle foreldre er godt fornøyd med det tilbudet de har
- Alle foreldre fremholder det som viktig å treffe andre i samme situasjon, dele erfaringer, gi og motta støtte
- Mange foreldre beskriver at de gjennom møte med andre foreldre får en prosess der de klarer å se mer nyansert på sin situasjon
- Rekruttering kan være en utfordring, men økt struktur virker å fungere bedre samt at tilbudet har fått et renommé

Standardisert forløp - en innramming av eksisterende praksis

Avklaringstimen

Støtteark 1

Avklaringsamtale

I første time er en viktig målsetning å skape forutsigbarhet og trygghet, da terskelen ofte er høy for at foreldrene tar kontakt med hjelpeapparatet. For å kunne ta et kvalifisert valg om de ønsker å benytte tilbudet vil foreldrene ha behov for utfyllende informasjon om familievernet og samtaleoppfølgingen

Generell informasjon om familievernet:

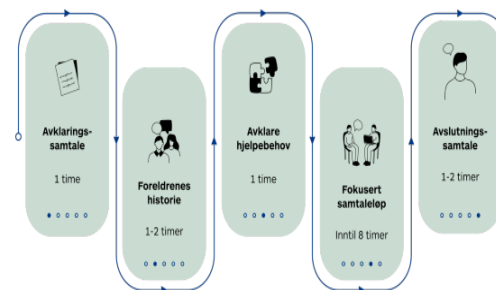
- Familievernet er en statlig instans som gir familieoppfølging på et lavterskelnivå
- Samtaletilbudet rettes mot familier som opplever vansker, konflikter eller kriser
- Taushetsplikt og meldeplikt etter gjeldene lovverk for offentlige instanser
- Journalføring i alle kliniske saker

Informasjon om foreldreoppfølging etter omsorgsovertakelse:

- Familievernets tilbud til foreldre med barn i fosterhjem og barnevernsinstitusjon er frivillig, og må ikke forveksles med barnevernets oppfølgingsplikt
- Samarbeid med barnevern kan være aktuelt, men forutsetter foreldrenes samtykke
- Gjennom samtaleoppfølging kan familievernet tilby **foreldrestøtte**, hjelp til **livsmestring** eller **nettverksstøtte**
- Noen familievernkontor tilbyr også likepersonstøtte i form av ulike gruppetilbud
- Foreldre velger retning for samtaleoppfølgingen ut fra egne behov for hjelp / støtte

Informasjon om standardisert samtaleforløp:

- Samtaletilbudet er standardisert for å sikre kvalitet og likeverdig oppfølging
- Målsetningen med forløpet er å skape gode samtaleprosesser som ivaretar særlige behov i foreldregruppen

Illustrasjon av samtaleforløpets ytre rammer

Foreldrenes historie

Avklare hjelpebehov

Støtteark 2

Avklare hjelpetbehov

Tema og ulike retninger for samtaleoppfølgingen gjennomgås og utdypes med foreldrene. Vis gjerne dette støttearket for å skape en god oversikt. Foreldrene velger det temaet de opplever er mest aktuelt. Deretter velges ett av underpunktene for fokusert samtaleoppfølging. Avslutningsvis formuleres målsetning om ønsket personlig vekst og endring.

Merk at det ikke er tilbud om likepersonstøtte/gruppetilbud ved alle familievernkontor. Stryk ut alternativer som ikke er aktuelle ved ditt kontor.

Retning 1: Foreldrestøtte

- Samvær med barnet
- Støtte i en ny foreldreidentitet
- Ivareta hjemmeboende barn
- Styrke/støtte parrelasjonen

Retning 2: Livsmestring:

- Bearbeide vanskelige følelser og tanker
- Regulere stress i hverdagen

Retning 3: Nettverkstøtte:

- Samarbeid/samhandling med barnevernet
- Nettverksdialog (offentlige og/eller private aktører)

Retning 4: Likepersonstøtte:

- Kurs for foreldre med barn i fosterhjem
- ICDP gruppe
- EFST gruppe
- Mestringsgruppe
- Annen gruppe:

Målsetning med samtaleoppfølgingen:

Fokusert samtaleløp

Avslutningsså

Synliggjøre foreldrenes ressurser

Styrke foreldrenes selvtillit og
mestringstro

Avklare videre samarbeid med
barneverntjenesten, familievernet
eller andre deler av hjelpeapparatet.

Samtykke til å kontakte Familievernkontoret

Jeg,..... , samtykker til at Barneverntjenesten ikommune på mine vegne kan ta kontakt med Familievernntjenesten.

Jeg samtykker til at Familievernntjenesten kan kontakte meg for å tilby time for å snakke om min situasjon.

Barneverntjenesten vil ikke gi familievernkontoret tilgang til annen informasjon enn kontaktinformasjon til meg samt navn og alder på barnet/barna.

Sted/dato/signatur: